

TRAFIKSKADENÄMNDEN
VERKSAMHETEN 2014

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Ordföranden och kanslichefen har ordet	2
Nämndens verksamhet 2014	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden finns till för att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning utifrån gällande lagstiftning och praxis.

Prövning i nämnden

Nämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt domar från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man är missnöjd med bolagets beslut har man alltid rätt att kostnadsfritt få sitt ärende prövat i nämnden.

Det är obligatoriskt för bolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande ärenden:

- om invaliditetsgraden är minst tio procent,
- om inkomstförlusten är minst ett halvt basbelopp per år (skadeårets basbelopp),
- om det är fråga om förlust av underhåll efter en avliden person eller

- om det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När nämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två lekmanrepresentanter som kommer från olika intresseorganisationer samt två bolagsledamöter (som inte får delta när beslut fattas i det egna bolagets ärenden).

Nämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Nämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom personskaderätten.

Nämndens råd

Enligt nämndens reglemente ska ett inom nämnden utsett råd behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Dessa frågor innefattar riktlinjer för behandling av enskilda ärenden samt frågor som rör nämndens verksamhet i övrigt.

Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordföranden samt fem ledamöter från var och en av de båda öv-

riga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollen kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Nämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga följder och amputationer. Tabellerna ges ut varje år i form av cirkulär som kan laddas ned från nämndens hemsida.

Cirkulärreferat

Nämndens bedömning i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i cirkulärreferat. Dessa finns att ladda ned från nämndens hemsida.

Ordföranden och kanslichefen har ordet

En beskrivning av det år som gått och året som kommer

Lanseringen av nämndens nya webbplats prioriterades under 2014. Mycket energi har också lagts på det fortsatta arbetet med att digitalisera nämndens verksamhet.

Ärendebalanser

Nämnden avgjorde fler ärenden under 2014 jämfört med året innan. Detta berodde framför allt på att inströmningen av ärenden minskade och att fler sammanträden hölls. Arbetet ledde till att ärendebalanserna och hanteringstiderna minskade under 2014.

Prognosen visar att antalet inkommande ärenden för 2015 kommer att ligga på ungefär samma nivå som för 2014. Målet är att ärendebalanser och hanteringstider ska hållas på ungefär den nivå där de ligger i dag.

Digitalisering

Arbetet med att digitalisera nämndens verksamhet pågick under året och fortsätter under 2015. Det hölls åtta helt eller delvis digitala sammanträden. Ett tiotal digitala ärenden har skickats in från bolagen. För

övriga ärenden tog personal från kansliet fram digitala nämndpromemorior.

Målet att åtminstone tio procent av sammanträden skulle genomföras digitalt vid årsskiftet 2014/2015 har inte uppnåtts. Under 2015 kommer däremot digitala sammanträden att hållas cirka två gånger per månad. De ska vara fördelade på såväl stora sammanträden som så kallade grensammanträden. Antalet sådana sammanträden beror delvis på hur många digitala ärenden som bolagen lämnar in.

Nämndledamöterna använde sig främst av läsplattor för att ta del av nämndpromemoriorna inför och vid sammanträdena. Under 2015 kommer kansliet att se till att det finns datorer i sammanträdesrummet och att de digitala promemoriorna till ledamöterna skickas ut via ett krypterat usb-minne. Vid behov erbjuds nämndledamöterna utbildning i hur de använder usb-minnet.

Under våren lanserades en ny webbplats med en struktur, ett innehåll och språkbruk som anpassats efter besökarna, deras förkunskaper och behov. Kansliet har fått positiv respons från nämndens intressenter.

Arbetet med att vidareutveckla webbplatsen fortsätter under 2015.

Ett extranät lanserades under hösten 2014. Här finns möjlighet för nämndens ledamöter och bolagens skadereglerare att logga in och hämta nämndformulär, manualer och annan information från webbplatsen. Under 2015 kommer ledamöterna också att kunna ta del av avidentifierade yttranden av samtliga prövade ärenden i nämnden.

Under 2015 kommer arbetet med att få fram ett digitalt register över ärr på webbplatsen att fortsätta.

Informationsarbete

I november arrangerade kansliet och AP-nämndens kansli ett gemensamt seminarium. Där talade nämndernas ordföranden och kanslichefer. Dessutom höll några av nämndens jurister föredrag om nämndens praxis i fråga om underhåll och pensionsförlust. Nämndseminariet fick en mycket stor uppslutning, cirka 80 personer deltog. Deltagarna bestod av ledamöter från de båda nämnderna och personal på kanslierna. Omdömena efteråt har varit positiva.

Under året fanns fler möjligheter att sprida information om nämndens och kansliets verksamhet och utvecklingen av nämndens praxis. Annika Brickman deltog i en paneldebatt på Personskadeseminarier och Peter Rigling medverkade på ett antal seminarier hos förbund och intresseorganisationer.

Utvecklingsarbete

Under våren genomfördes en enkätundersökning där bolagens skadereglerare gavs möjlighet att besvara frågor om nämndens och kansliets verksamhet. Responsen var mycket god med en svarsfrekvens på 78 procent.

En slutsats som kan dras av enkätresultatet är att kansliet kan få mycket information från skadereglerarna som underlättar utvecklingsarbetet. Under våren 2015 ska en fortsättningsenkät att skickas ut, där bolagens skadereglerare åter ges möjlighet att besvara frågor om nämndens och kansliets verksamhet.

Under 2014 och 2015 kommer en intern arbetsgrupp att gå igenom och revidera nämndens yttranden. Det huvudsakliga syftet är att förenkla och modernisera språkbruket och bidra till en bättre förståelse för nämndens beslut.

Fjolårets nya cirkulär (Cirkulär 4-2013) började tillämpas fullt ut under hösten 2014.

Arbetet med att förbättra nämndens formulär kommer att fortsätta under 2015.

Cirkulärreferat

Under året lämnade nämnden fyra cirkulärreferat som behandlade jämkning, samordning och preskription vid

omprövning. Nämnden fann bland annat följande:

1. Vid en dom om grovt rattfylleri bör utgångspunkten vara att den skadade har orsakat olyckan genom vårdslöshet, om inte omständigheterna tyder på att det finns någon annan orsak till den.
2. Nämnden anser att inkomstförlust på grund av en trafikskada vanligen inte uppkommer vid ett enstaka tillfälle, utan löpande i takt med att löneutbetalningar minskar eller uteblir. Den skadelidandes fordran på ersättning för inkomstförlusten får på motsvarande sätt anses uppkomma löpande. Att vissa ersättningskrav har preskriberats vid en viss tidpunkt, hindrar alltså inte att den skadelidande kan ha rätt till ersättning för förluster som uppkommer efter den tidpunkten.

Ett arbete pågår med att förenkla rutinen för upprättande av cirkulärreferat och att öka antalet sådana.

Kansliets ambition är att lämna betydligt fler cirkulärreferat under 2015 än tidigare år. Nästa år kommer ett förnyat och bättre sökbar sakregister att lanseras på nämndens webbplats.

Rådsmöten och kansli-personal

Under året hölls två rådsmöten. Förutom vad som angivits tidigare fattade rådet beslut i bland annat följande ämnen:

- Ersättning vid ändrad invaliditetsgrad och temporär invaliditet
- Rapport från tjänstepensionsgruppen

- Delrapporter från arbetsgruppen för översyn av ersättningarna för inkomstförlust i barnskadefall
- Tillsättande av arbetsgrupp för frågan om s.k. dubbel ersättning för sveda och värk
- Anpassning av nämndens hjälptabeller m.m. till förändringar av penningvärdet
- Förenklad beslutsprocess mellan rådsmöten
- S.k. hjälptabeller för 2015
- Förslag till schablon vid fastställande av familjeinkomsten i vissa fall av underhållsärenden

Två rådsmöten planeras under 2015, ett i juni och ett i december. Nämnden har för närvarande arbetsgrupper inom följande områden:

- Barnskador
- Yttrandebeskrivning
- Förlust av allmän pension
- Förlust av tjänstepension

Nämndens kansli bestod under 2014 av 17 personer, varav 14 jurister och tre administratörer.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Nämndens verksamhet 2014

Nämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-11. För att göra det enklare att ta till sig statistiken förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2014 kom det in 3 012 ärenden till nämnden, vilket är en minskning med cirka tio procent sedan föregående år. Vid 198 sammanträden prövade nämnden 3 466 ärenden, vilket är en ökning med knappt en procent sedan föregående år.

Cirka 71 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen § 4-ärenden och sambandsärenden uppgick till cirka 28 respektive 23 procent.

Under året fick cirka 3 200 personer sitt ärende prövat i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för ärenden som prövades av nämnden var 3,6 månader under 2014, vilket var en minskning i jämförelse med föregående år. Vidare minskade balansen från 914 till 599 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden

vid årets slut (exklusive så kallade läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med bolagens förslag

I drygt 28 procent av de prövade ärendena avvek nämnden från bolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 22 procent och en sänkning i 6 procent av fallen. Överensstämmelsen mellan bolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 71,4 procent.

Läkarärenden

Under året begärde nämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 94 ärenden och läkarna lämnade 141 utlåtanden. Vidare prövade nämnden 144 ärenden med ett eller flera läkarutlåtanden. Vid årsskiftet 2013/2014 fanns det 66 läkarärenden under pågående handläggning hos nämnden, vilket var en minskning i jämförelse med föregående år. Hanteringstiden för läkarärendena var under året i genomsnitt 12,8 månader.

Nämndens läkare avvek från bolagens förslag i drygt 43 procent av de lämnade utlåtandena. Av dessa föreslog läkarna

en höjning av ersättningen i 23 procent och en sänkning i cirka 20 procent av fallen.

Bolagens hanteringstider

Nämnden sammanställer varje år statistik som visar den tid som förflyter innan bolaget ger in ett ärende till nämnden. Den tiden utgör bolagens hanteringstid. I denna statistik ingår inte § 4-ärenden eller sambandsärenden.

Av de ärenden som bolagen gav in till nämnden under 2014 hanterades knappt 31 procent av bolagen inom en treårsperiod. Detta medförde att den totala hanteringstiden i cirka 69 procent av ärendena var längre än tre år. I drygt 16 procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I cirka 60 procent av de ärenden som prövades under 2014 anlätades ett ombud, vilket är en minskning sedan föregående år.

Årsstatistik

1. Inkomna ärenden

	2014	2013	2012
Under året inkomna ärenden	3012	3363	3832
varav återkallade	18	20	20
varav återkallade läkarärenden		3	6

2. Prövade ärenden

	2014	2013	2012
Prövade ärenden	3469	3439	3943
varav bordlagda	95	154	129
varav beslut fattades om tillsvidareprövning	45	26	49
varav slutprövade	2452	2296	2643
varav sambandsärenden	781	736	827
varav underhållsärenden	170	203	193
varav § 4-ärenden	969	894	1022
varav ärenden med inhämtade läkarutlåtanden	144	113	129
Antal personer som fick sitt ärende prövat	3226	3143	3559

3. Antal sammanträden

	2014	2013	2012
Antal sammanträden	198	186	214
varav med ensam ordförande	7	7	12

4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut

	2014	2013	2012
Ärendebalans (ej läkarärenden)	592	914	890
Läkarärenden	64	128	89

Analys av beslut under redovisningsåret

A. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut

	2014		2013
	Antal	%	%
Samtliga ärenden			
Förslaget = beslutet	1782	72.1	71.4
Nämnden höjde < 10 %	234	9.5	8.2
Nämnden höjde 10-25 %	113	4.6	4.3
Nämnden höjde > 25 %	194	7.9	9.7
Nämnden höjde totalt	541	22.0	22.2
Nämnden sänkte	148	6.0	6.4
§ 4-ärenden (ej obligatoriska)			
Förslaget = beslutet	328	13.3	14.6
Nämnden höjde < 10 %	18	4.6	3.6
Nämnden höjde 10-25 %	14	3.6	1.3
Nämnden höjde > 25 %	15	3.9	9.8
Nämnden höjde totalt	47	12.1	14.7
Nämnden sänkte	14	3.6	1.8
Samband: förslaget = beslutet	595	95.2	94.7
Samband: beslutet positivt	30	4.8	5.3
Ärenden med inkomstförlust			
Förslaget = beslutet	1559	78.0	78.2
Nämnden höjde < 10 %	125	6.3	4.3
Nämnden höjde 10-25 %	67	3.4	3.0
Nämnden höjde > 25 %	154	7.7	9.4
Nämnden höjde totalt	346	17.4	16.7
Nämnden sänkte	93	4.7	5.1

B. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader m.m.

	2014		2013
	Antal	%	%
Samtliga ärenden			
1-9 %	805	35.8	36.2
10-14 %	729	32.5	31.8
15-19 %	321	14.3	14.1
20-49 %	391	17.4	17.9
>50 %	171	7.6	8.2

C. Ombud

	2014	%	2013
Prövade ärenden	3469		
varav ombud anlätades i	2064	60.2	65.1

D. Läkarärenden

	2014	2013
Antal beslut att hämta in läkarutlåtanden	95	152
Antal lämnade läkarutlåtanden	141	167
varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	80 (56.7 %)	98 (58.7 %)
varav ändring i för den skadade positiv riktning	33 (23.4 %)	40 (24.0 %)
varav ändring i för den skadade negativ riktning	28 (19.9 %)	29 (17.4 %)
Antal ärenden som av bolagen skickades till läkare via nämndens kansli	1	13

E. Nämndens hanteringstider 2014 (exkl. ärenden lämnade till nämndens läkare)

2013

Intervall, månader	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<2	254	7.8	254	7.8
2-<4	1858	56.9	2112	64.7
4-<6	1056	32.4	3168	97.1
6-<8	86	2.6	3254	99.7
8-<10	7	0.2	3261	99.9
>10	3	0.1	3264	100

Motsvarande siffror för år 2013

Intervall, månader	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<2	208	6.6	208	6.6
2-<4	1411	44.5	1619	51.1
4-<6	1339	42.3	2958	93.3
6-<8	194	6.1	3152	99.5
8-<10	14	0.4	3166	99.9
>10	2	0.1	3168	100

2014

Kvartals- och årsvis hanteringstid	Genomsnittstid dagar	(månader)	Antal ärenden
Januari – mars	117.2	(3.9)	930
April – juni	101	(3.4)	840
Juli – september	111.7	(3.7)	502
Oktober – december	99.9	(3.3)	992
Januari – december	106.9	(3.6)	3264
Läkarärenden januari – december	384.3	(12.8)	138

Motsvarande siffror för år 2013

Kvartals- och årsvis hanteringstid	Genomsnittstid dagar	(månader)	Antal ärenden
Januari – mars	104.6	(3.5)	915
April – juni	115.3	(3.8)	698
Juli – september	125.2	(4.2)	597
Oktober – december	127.7	(4.3)	959
Januari – december	117.8	(3.9)	3169

F. Bolagens hanteringstider 2014

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte s k § 4-ärenden, sambandsärenden och ärenden som prövats tillsvidare.

Intervall, år	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<1	92	5.4	92	5.4
1-2	196	11.6	288	17.0
2-3	252	14.9	540	31.9
3-4	266	15.7	806	47.6
4-5	182	10.8	988	58.4
5-6	114	6.7	1102	65.1
6-7	123	7.3	1225	72.4
7-8	81	4.8	1306	77.1
8-9	62	3.7	1368	80.8
9-10	54	3.2	1422	84.0
>10	271	16.0	1693	100

Motsvarande siffror för år 2013

Intervall, år	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<1	113	5.8	113	5.8
1-2	212	11.0	325	16.8
2-3	287	14.9	612	31.7
3-4	310	16.0	922	47.7
4-5	189	9.8	1111	57.5
5-6	127	6.6	1238	64.1
6-7	110	5.7	1348	69.8
7-8	117	6.1	1465	75.8
8-9	92	4.8	1557	80.6
9-10	77	4.0	1634	84.6
>10	298	15.4	1932	100

Sammanställning av statistik över hanteringstider 2014 för respektive försäkringsbolag

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt antal
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Bolag											
Aktsam	1	1.7	4	6.7	28	46.7	22	36.7	5	8.3	60
Dina Försäkringar	5	25	3	15	6	30	2	10	4	20	20
Folksam	49	15.6	57	18.1	123	39	51	16.2	35	11.1	315
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	5	38.5	2	15.4	5	38.5	1	7.7	0	0	13
If Skadeförsäkring	47	19.7	43	18	91	38.1	36	15.1	22	9.2	239
Länsförsäkringar	64	14.5	55	12.5	102	23.1	91	20.6	129	29.3	441
Moderna Försäkringar	12	18.5	16	24.6	28	43.1	7	10.8	2	3.1	65
SalusAnsvar	7	29.2	3	12.5	9	37.5	3	12.5	2	8.3	24
Sveland Sakförsäkringar	0	0	0	0	5	71.4	2	28.6	0	0	7
Trafikförsäkrings- föreningen	15	25	9	15	21	35	9	15	6	10	60
Trygg-Hansa	34	11.8	41	14.2	91	31.5	70	24.2	53	18.3	289
Volvia	37	28	17	12.9	45	34.1	21	15.9	12	9.1	132
Övriga	12	42.9	2	7.1	8	28.6	5	17.9	1	3.6	28
Summa	288	17	252	14.9	562	33.2	320	18.9	271	16	1693

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se